

N.F.S. Grundtvig “Villemoes”

Offentliggjort første gang i *Grundtvigs Værker* version 1.3, oktober 2013

Denne pdf er en læseversion af værket uden kommentarer. Værket findes digitalt med punktkommentarer, indledning, tekstredigering og faksimiler på www.grundtvigsværker.dk

Tekstkilder

A *Førstetrykket*, 1808 (SJ: 80)

B *Anden udgave*, 1815 (SJ: 251)

Andre udgaver

PS *Poetiske Skrifter* 1

US *Udvalgte Skrifter* 1

Teksten er etableret af Holger Berg og Vibeke A. Pedersen

Punktkommentarer er skrevet af Vibeke A. Pedersen, redigeret af Else Riisager

Indledning er skrevet af Holger Berg, redigeret af Klaus Nielsen og Else Riisager

Tekstredigering er skrevet af Holger Berg, redigeret af Maria Jørgensen og Klaus Nielsen

Tilsyn ved punktkommentarer Klaus Nielsen

Tilsyn ved indledning dr.phil. Flemming Lundgreen-Nielsen

PDF ved Kim Steen Ravn

Copyright: *Grundtvigs Værker* 2024

|A:348 |PS:28 |US:753

Villemoes faldt, og – Danmark taug!

Kort var hans Bane, – og Skiebnen, hvis grumme Haand oprev i Nord saa mangt et livfuldt Skud i sin fagreste Vext, tillod os ei heller i ham eengang at beundre den anden Tordenskiold ; men Ingen, som kiendte ham, skal turde nægte, at hin Helts ubetvingelige Mod boede i ham, parret med den hedeste, meest uegennyttige Fædrelandskiærlighed.

Ei vil jeg tale om hans stolte Indvielse i Kongedybet ; thi man har dog vel ikke glemmt den; men ei kan jeg andet end pege hen paa den lynsnare Hurtighed, hvormed han foer fra Neva til Elben for at kæmpe sit Fædrelands Kamp. Aldrig kan jeg glemme det Heltemod, hvormed han i den svundne Høst trodsede alle Farer, og førte Krigerne trygge midt mellem Bretlands de talrige Snekker.

Kraft som Villie har jeg ikke til at sætte ham et uforgiængeligt Gravminde. Kun det simple, sorte Bræt kan jeg reise ved hans |PS:29Grav; men maaskee udtaler det ogsaa sandest hans ukonstlede Værd. Snart udslettes Skriften og det blander sig med Muldet; men saalænge een af de kiække Sømænd aander, hvis uskrækkede Fører og kiærlige Fader han paa eengang |A:349var; saalænge paa Lollands og Langelands Bred de Hytter stande, hvor hans Komme var en Høitid, og hvor jeg selv, rørt til Sielen, saae den uforstilte Taare rinde ved hans Heltedød; saalænge i det ringeste lever hans Minde herligere end deres, som Konstens Haand prægede dybt i det skinnende Marmor.

Villemoes.

- 1 Ved Midnat jeg sad i min enlige Vraa,
Og Nutiden veeg fra mit sorgfulde Øie.
Ved Stiernernes Glimt paa det hvælvede Blaa
Da Oldtiden steg fra de Fædrenehøie.
Jeg holdt mig saa fast ved dens kraftige Arm,
Jeg slynged' mig tæt til dens brændende Barm,
Og pludselig standsed' den rindende Taare.

- 2 Med inderlig Tillid til Asernes Magt
Jeg bad, at jeg Hærfaders Sal maatte skue,
Og aaben stod Valhal i herlige Pragt,
Bestraalet af Rinmalmens¹ skinnende Lue;
Som naglet til Jord var min skiælvende Fod,
Beruset, henrykket i Salen jeg stod,
Og fæsted' mit Blik paa de salige Helte.

- 3 |A:350Dog – ikke for Støv er Einheriers Fryd,
Til bittreste Sorg blev min sværmende Glæde.
Det gialded. Jeg hørte en tordnende Lyd
Fra Odins det fierne, ophøiede Sæde.

-
- 1 Odin bød:
(Høit det lød)
“Gøndul!² spænd dit Sværd ved Belte!
|PS:30Led fra Val
Til min Sal

En af Nordens diærve Helte!”
Høit da klang
Gønduls Sang:
“Hid fra Nordhavs røde Bølge
Ungersvend,
Kampens Ven,
Brat skal Herjans Norne³ følge!”

- 3 |US:754| Et Hynde var bredt mellem Norby og Skram,
Paa Hiertet da faldt det saa tungt: det er ham,
Som Kongedyb vied' til Bølgernes Herre.
- 4 |A:351| Som natlige Spøgelse Nutiden steg
End sortere klædt, for mit sorgfulde Øie.
Den kraftige Oldtid for Svagheden veeg,
Og skiulte sig atter i Fædrenehøie.
Jeg sørged' ved Nat og jeg sørged' ved Dag,
Opfyldt var mit Øre af Vaabnenes Brag,
Jeg stirred saa vildt mod den nordlige Bølge.
- 5 De Tidender fløi over Sø, over Land,
At hisset i Nord vare Bølgerne røde,
At Kristian kiæmped og segned som Mand,
Men Villemoes faldt i det natlige Møde,
Da runde de Taarer saa stride i Løn
For Dannemarks bolde, elskværdige Søn;
O Fædrenenord! du mig Svage tilgive!
- 6 |PS:31| O Villemoes! Søn af den herlige Old,
Som kun i et Speil at beskue jeg mægter!
Med glimrende Stave skal Saga paa Skiold
Nedsende dit Navn til de sildige Slægter;
Men længe skal Taaren nedrinde i Løn
For Dannemarks bolde, elskværdige Søn.
Din Gravhøi skal blaane af tætte Kiærminder.
- 7 Thi du var en Søn af den herlige Old,
Som blindede Nutid ei mægter at skue.
Naar Sværdene lød paa det bukledede Skiold,
Da blussed dit Mod, som fortærende Lue;
|A:352| Og naar du hiemvendte fra Fare og Strid,
Da skued du Møen saa kiærlig, saa blid;
Men stundede dog efter Heltenes Leie.

8 De Qvinder og Mænd skal i løbende Aar
Paa Langelands Høi og paa Lavlandets Slette,
|US:755 Opsøge Smaablomster i Høst og i Vaar,
Velsigne dit Minde og sørgende flette
Af Taarer bedugget uvisnende Krands;
Thi du gik til Striden som Møen til Dands,
Og vendte tilbage med elskende Hierte.

9 Saa rid da, du Ædling! ved Stierne fra Grav
Til Valhals og Vingolfs de glimrende Sale,
Sig graahærdet Sømand skal støtte ved Stav,
Og Helten og Vennen for Sønner afmale;
Men Datter skal sidde paa Moderens Skiød,
Og høre din Daad og begræde din Død,
Og knyttes saa fast til dit elskende Hierte.

Grundtvig.

1

Rinmalm er et af Guldets gamle Navne i Nord.

2

En af Valkyrierne.

3

Valkyrierne kaldtes Herians, det er Odins Norner, fordi de udførte hans Villie, ligesom Ygdrasils Møer udførte Alfaders.